

**METINĖ IŠ AŠTUNTOJO, DEVINTOJO IR
DEŠIMTOJO EUROPOS PLĖTROS FONDUŲ (EPF)
FINANSUOJAMOS VEIKLOS ATASKAITA**

Metinė iš aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų (EPF) finansuojamos veiklos ataskaita

TURINYS

	<i>Dalys</i>
Įvadas	1–10
Europos plėtros fondų ypatumai	2–10
I skyrius. 8, 9 ir 10 EPF	11–15
Įgyvendinimas	11–14
Komisijos metinė ataskaita dėl 8–10 Europos plėtros fondų finansų valdymo	15
II skyrius. Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl EPF	16–51
Europos Parlamentui ir Tarybai teikiamas Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl 8, 9 ir 10 Europos plėtros fondų (EPF). Nepriklausomo auditoriaus ataskaita	I–X
Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija	16–44
Audito apimtis ir metodas	16–18
Finansinių ataskaitų patikimumas	19–20
Operacijų tvarkingumas	21–30
Sistemų veiksmingumas	31–44
Išvados ir rekomendacijos	45–51
Išvados	45–47
Rekomendacijos	48–51

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

ĮVADAS

1. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiamas Audito Rūmų atliktas Europos plėtros fondų (EPF) vertinimas. **1 lentelėje** pateikta pagrindinė informacija apie nagrinėjamą veiklą ir 2012 m. išlaidas.

1 lentelė. Europos plėtros fondai. Pagrindinė 2012 m. informacija

(milijonais eurų)

Budžeto antraštinė dalis	Politikos sritis	Aprašymas	2012 m. mokėjimai	Valdymo būdas	
Europos plėtros fondai	Aštuntasis EPF	Veiklos išlaidos	Projektai	22	Decentralizuotas
			Projektai	5	Tiesioginis centralizuotas
			Projektai	2	Netiesioginis centralizuotas
			Projektai	0	Jungtinis valdymas
			Biudžetinė parama	0	Tiesioginis centralizuotas
		Administracinės išlaidos	0		
				29	
	Devintasis EPF	Veiklos išlaidos	Projektai	383	Decentralizuotas
			Projektai	95	Jungtinis valdymas
			Projektai	90	Tiesioginis centralizuotas
			Biudžetinė parama	16	Tiesioginis centralizuotas
			Projektai	15	Netiesioginis centralizuotas
		Administracinės išlaidos	0		
				599	
	Dešimtas EPF	Veiklos išlaidos	Biudžetinė parama	824	Tiesioginis centralizuotas
Projektai			775	Jungtinis valdymas	
Projektai			624	Decentralizuotas	
Projektai			299	Tiesioginis centralizuotas	
Projektai			45	Netiesioginis centralizuotas	
Administracinės išlaidos		97			
			2 664		

Iš viso veiklos išlaidų (projektai)	2 355
Iš viso veiklos išlaidų (biudžetinė parama)	840
Iš viso administracinių išlaidų	97
Iš viso mokėjimų	3 292
– avansai	1 738
+ patvirtinti avansai	1 369
Audituota populiacija	2 923

Iš viso individualių įsipareigojimų ⁽¹⁾ **3 226**

Iš viso bendrų įsipareigojimų ⁽¹⁾ **3 163**

(¹) Su finansiniais sprendimais susiję bendri įsipareigojimai. Individualūs įsipareigojimai, susiję su individualiomis sutartimis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Europos plėtros fondų ypatumai

2. EPF yra pagrindinis instrumentas, per kurį teikiama Europos Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo pagalba Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno valstybėms (AKR) bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT). 2000 m. birželio 23 d. Kotonu 20 metų laikotarpiui pasirašytas partnerystės susitarimas („Kotonu susitarimas“) šiuo metu yra Europos Sąjungos santykių su AKR valstybėmis ir UŠT pagrindas. Pagrindinis šio susitarimo tikslas – mažinti ir, jei galima, įveikti skurdą.

3. EPF finansuoja valstybės narės, kurios vadovaujasi savo pačių finansiniais reglamentais, ir juos valdo Europos Komisija atskirai nuo ES bendrojo biudžeto. Europos investicijų bankas (EIB) valdo investavimo priemonę, kuriai netaikomas nei Audito Rūmų patikinimo pareiškimas, nei Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. Beveik visą Europos plėtros fondų valdymą vykdo Komisijos Vystymosi ir bendradarbiavimo generalinis direktoratas (*EuropeAid*), kuris taip pat valdo nemažą dalį ES biudžeto išlaidų ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Žr. 2008 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 215/2008 dėl dešimtajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 118, 125 ir 134 straipsnius (OL L 78, 2008 3 19, p. 1) ir Audito Rūmų nuomonę Nr. 9/2007 dėl šio reglamento pasiūlymo (OL C 23, 2008 1 28).

⁽²⁾ Audito Rūmai šių operacijų auditą atlieka pagal 2012 m. trišaliame EIB, Komisijos ir Audito Rūmų susitarime nustatytas taisykles (Reglamento (EB) Nr. 215/2008 134 straipsnis).

⁽³⁾ Humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos generalinis direktoratas (DG ECHO) valdo 1,2 % išlaidų iš EPF.

⁽⁴⁾ Žr. Audito Rūmų 2012 finansinių metų metinės ES biudžeto vykdymo ataskaitos 7 skyrių „Išorės santykiai, pagalba ir plėtra“.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

5. EPF intervencijos įgyvendinamos per projektus ir biudžetinę pagalbą ⁽⁵⁾ pagal tris pagrindinius susitarimus. 2012 m. 43 % mokėjimų buvo atlikti taikant centralizuotą valdymą, 30 % taikant decentralizuotą valdymą ir 27 % taikant jungtinį valdymą ⁽⁶⁾ (žr. **1 lentelę**).
6. Šioje ataskaitoje nagrinėjamos išlaidos padaromos naudojant daugybę įvairių pristatymo metodų, taikomų 79 šalyse. Dažnai taisyklės ir procedūros, taip pat ir viešųjų pirkimų ir sutarčių skyrimo, būna sudėtingos. Audito Rūmai įvertino riziką kaip būdingai didelę.
7. Dviejose srityse – biudžetinės paramos ⁽⁷⁾ ir ES įnašų į tarptautinių organizacijų ⁽⁸⁾, kaip antai JT, vykdomus daugelio donorų projektus – instrumentų ir mokėjimo sąlygų pobūdis sumažina klaidų rizikos operacijose mastą, kaip nustatyta Audito Rūmų tvarkingumo audite.
8. Biudžetinė parama yra mokama kaip parama valstybės bendrajam biudžetui arba konkrečiai politikai ar tikslui skirtam valstybiniam biudžetui. Audito Rūmai nagrinėja, ar Komisija laikėsi specialių sąlygų atlikdama mokėjimus atitinkamai valstybei partnerei ir ar ji parodė, kad buvo laikomasi bendrųjų tinkamumo finansuoti sąlygų (kaip antai viešojo sektoriaus finansų valdymo pažanga).
9. Tačiau Komisija, spręsdama, ar šitų bendrųjų sąlygų buvo laikomasi, turi didelę interpretavimo laisvę. Audito Rūmų tvarkingumo auditas negali aprėpti tolesnių etapų po to, kai pagalbos lėšos buvo išmokėtos šaliai partnerei. Pervestosios lėšos susilieja su šalies gavėjos biudžeto ištekliais. Galimi šio biudžeto finansų valdymo trūkumai Audito Rūmų tvarkingumo audite klaidų negeneruoja.

⁽⁵⁾ Biudžetinė parama teikiama Komisijai pervedant lėšas į šalies partnerės nacionalinius išdus. Komisija suteikia papildomus išteklius nacionalinei vystymo strategijai remti.

⁽⁶⁾ Taikant centralizuotą valdymą, pagalbą tiesiogiai įgyvendina Komisijos tarnybos (būstinė ar delegacijos) arba netiesiogiai nacionalinės institucijos (pvz., ES valstybės narės vystymo agentūra). Taikant decentralizuotą valdymą įgyvendinimo įgaliojimai suteikiami trečiajai šaliai. Taikant jungtinį valdymą, įgyvendinimo įgaliojimai suteikiami tarptautinei organizacijai.

⁽⁷⁾ 2012 m. bendra įvertinta išmokų suma siekė 840 milijonų eurų.

⁽⁸⁾ 2012 m. bendra įvertinta išmokų suma siekė 632 milijonus eurų.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

10. Komisijos įnašai į daugelio donorų projektus suliejami su kitų donorų įnašais ir nėra priskiriami konkretiems žinojimiems išlaidų punktam.

I SKYRIUS. 8, 9 IR 10 EPF**Įgyvendinimas**

11. EPF susitarimai paprastai sudaromi maždaug penkerių metų įsipareigojimo laikotarpiui, bet mokėjimai gali būti atliekami ilgesnį laiką. 2012 m. mokama buvo iš 8, 9 ir 10 EPF. Aštuntasis EPF (1995–2000 m.) sudaro 14 625 milijonus eurų, devintasis EPF (2000–2007 m.) – 15 200 milijonų eurų.

12. Dešimtas EPF (2008–2013 m.) sudaro 22 682 milijonus eurų. 21 967 milijonai eurų šios sumos skirta AKR šalims, o 285 milijonai eurų – UŠT. Šios sumos apima atitinkamai 1 500 milijonų ir 30 milijonų eurų sumas, skirtas AKR šalių ir UŠT investicinei priemonei, kurią valdo EIB. Pagaliau 430 milijonų eurų numatyta Komisijos išlaidoms, susijusioms su EPF planavimu ir įgyvendinimu.

13. 2012 m. valstybių narių įnašai iš viso sudarė 2 600 milijonų eurų.

14. **2 lentelėje** parodytas bendras EPF išteklių panaudojimas 2012 m. Dėl to, kad buvo patvirtinta 400 milijonų eurų parama iniciatyvai „Tvari energija visiems“, kuri iš pradžių nebuvo planuota, individualūs įsipareigojimai buvo 27 % didesni už pradinę prognozę. Mokėjimai buvo 8 % didesni už pradinę prognozę, daugiausia dėl didesnės nei tikėtasi įsipareigojimų sumos. Palyginti su 2011 m., neįvykdyti įsipareigojimai išliko stabilūs.

Komisijos metinė ataskaita dėl aštuntojo – dešimtojo Europos plėtros fondų finansų valdymo

15. Dešimtajam EPF taikomame finansiniame reglamente reikalaujama, kad Komisija kasmet pateiktų ataskaitą apie EPF finansų valdymą⁽⁹⁾. Audito Rūmų nuomone, šioje ataskaitoje svarbi finansinė informacija yra pateikta teisingai.

⁽⁹⁾ Reglamento (EB) Nr. 215/2008 118, 124 ir 156 straipsniai.

2 lentelė. EPF išteklių panaudojimas 2012 m. gruodžio 31 d.

(milijonais eurų)

	Padėtis 2011 m. pabaigoje		Biudžeto vykdymas 2012 finansiniais metais (neto) ⁽⁶⁾				Padėtis 2012 m. pabaigoje				
	Bendra suma	Igyvendinimo lygis ⁽²⁾	Aštuntasis EPF ⁽³⁾	Devintasis EPF ⁽³⁾	Dešimtas EPF	Bendra suma	Aštuntasis EPF	Devintasis EPF	Dešimtas EPF	Bendra suma	Igyvendinimo lygis ⁽²⁾
A. IŠTEKLIAI ⁽¹⁾	48 854		– 79	– 102	246	66	10 584	16 450	21 885	48 920	
B. PANAUDOJIMAS											
1. Iš viso bendrų įsipareigojimų ⁽⁴⁾	40 827	83,6 %	– 64	– 297	3 524	3 163	10 576	16 157	17 258	43 991	89,9 %
2. Iš viso bendrų įsipareigojimų ⁽⁵⁾	34 833	71,3 %	– 46	– 187	3 460	3 226	10 448	15 504	12 107	38 059	77,8 %
3. Mokėjimai	29 208	59,8 %	15	539	2 655	3 209	10 345	14 566	7 507	32 417	66,3 %
C. Neįvykdyti įsipareigojimai	11 619	23,8 %					231	1 591	9 751	11 574	23,7 %
D. Turimas likutis (A – B1)	8 027	16,4 %					8	293	4 627	4 929	10,1 %

⁽¹⁾ Apima pradinius 8-ojo, 9-ojo ir 10-ojo EPF asignavimus bendrąjį finansavimą, palūkanas, įvairias lėšas ir perskirstymus iš ankstesnių EPF.

⁽²⁾ Lėšos procentais.

⁽³⁾ Neigiamos sumos atitinka panaikintus įsipareigojimus.

⁽⁴⁾ Su finansiniais sprendimais susiję bendri įsipareigojimai.

⁽⁵⁾ Individualūs įsipareigojimai, susiję su individualiomis sutartimis.

⁽⁶⁾ Grynieji įsipareigojimai po panaikinimo. Grynieji mokėjimai po susigrąžinimo.

Šaltinis: Audito Rūmai, pagal EPF finansinio įgyvendinimo ataskaitas ir 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę atskaitomybę.

II SKYRIUS. AUDITO RŪMŲ PATIKINIMO PAREIŠKIMAS DĖL EPF**Europos Parlamentui ir Tarybai teikiamas Audito Rūmų patikinimo pareiškimas dėl aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų (EPF). Nepriklausomo auditoriaus ataskaita**

I. Atsižvelgdami į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 287 straipsnį ir į dešimtajam EPF taikomo Finansinio reglamento, kuris taip pat taikomas ankstesniems EPF, 141 straipsnį, Audito Rūmai auditavo:

- a) aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų metines finansines ataskaitas, kurias sudaro Komisijos 2013 m. liepos 13 d. patvirtintos 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų balansas, ekonominių rezultatų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, grynojo turto pokyčių ataskaita ir Europos Plėtros Fondams mokėtinų sumų punktų lentelė bei finansinio įgyvendinimo ataskaitos, ir
- b) atsižvelgiant į EPF teisinį pagrindą, EPF lėšų dalies, kurios finansinį valdymą užtikrina Komisija ⁽¹⁰⁾, operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

Vadovybės atsakomybė

II. Pagal SESV 310–325 straipsnius bei aštuntajam, devintajam ir dešimtajam EPF taikomą Finansinį reglamentą, vadovybė, vadovaudamasi tarptautiniu mastu pripažintais viešajam sektoriui taikomais apskaitos standartais ⁽¹¹⁾, yra atsakinga už EPF metinių finansinių ataskaitų parengimą ir pateikimą bei jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, – susijusios su finansinės atskaitomybės, kurioje nėra reikšmingų dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių iškraipymų, parengimu ir pateikimu – sukūrimą ir įgyvendinimą. Vadovybė taip pat yra privalo užtikrinti, kad finansinės atskaitomybės ataskaitose atspindima veikla, finansinės operacijos ir informacija atitinka jas reglamentuojančius teisės aktus. Galutinė atsakomybė už EPF finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą tenka Komisijai (SESV 317 straipsnis).

Auditoriaus atsakomybė

III. Audito Rūmai, atsižvelgdami į savo audito rezultatus, Europos Parlamentui ir Tarybai turi pateikti finansinių ataskaitų patikinimo bei jose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą. Audito Rūmai savo auditą atlieka vadovaudamiesi IFAC tarptautiniais audito standartais ir etikos kodeksais bei INTOSAI tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais. Pagal šiuos standartus reikalaujama, kad Audito Rūmai planuotų ir atliktų auditą taip, kad būtų gautas pakankamas patikinimas, jog EPF metinėse finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų, o jose atspindimos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos.

⁽¹⁰⁾ Atsižvelgiant į dešimtajam EPF taikomo Finansinio reglamento 2, 3, 4 straipsnius, 125 straipsnio 4 dalį ir 134 straipsnį, patikinimo pareiškimas nėra taikomas tai EPF lėšų daliai, kurią valdo ir už kurią atsakingas yra EIB.

⁽¹¹⁾ EPF apskaitos pareigūno patvirtintos apskaitos taisyklės ir metodai yra pagrįsti Tarptautinės apskaitininkų federacijos paskelbtais Tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS) arba, kai jų negalima pritaikyti, – Tarptautinės apskaitos standartų valdybos parengtais Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS).

IV. Atliekant auditą, taikomos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus apie sumas ir kitą informaciją finansinėse ataskaitose bei apie jose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Procedūros pasirenkamos auditoriaus nuožiūra, taip pat remiantis dėl sukčiavimo ar klaidų atsiradusių finansinių ataskaitų reikšmingų netikslumų ar susijusių operacijų reikšmingos neatitikties EPF teisiniui pagrindui rizikos vertinimu. Atliekant šiuos rizikos vertinimus, su finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu jų pateikimu susijusi vidaus kontrolės sistema bei įdiegtos priežiūros ir kontrolės sistemos skirtos užtikrinti operacijų teisėtumą ir tvarkingumą, nagrinėjamos, siekiant pagal esamas aplinkybes nustatyti audito procedūras, o ne siekiant pareikšti nuomonę dėl vidaus kontrolės sistemų veiksmingumo. Audito metu taip pat įvertinamas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas. Taip pat įvertinamas bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

V. Audito Rūmai mano, kad gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami jų nuomonėms pagrįsti.

Finansinių ataskaitų patikimumas

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo

VI. Audito Rūmų nuomone, aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF metinėse finansinėse ataskaitose šių EPF finansinė būklė 2012 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais susiję jų operacijų ir pinigų srautų rezultatai ir grynojo turto pokyčiai, vadovaujantis EPF finansiniu reglamentu ir tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais, visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai.

Finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas

Pajamos

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo

VII. Audito Rūmų nuomone, 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos.

Įsipareigojimai

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų įsipareigojimų teisėtumo ir tvarkingumo

VIII. Audito Rūmų nuomone, 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų metinėse finansinėse ataskaitose atspindimi įsipareigojimai visais reikšmingais aspektais yra teisėti ir tvarkingi.

Mokėjimai*Neigiamos nuomonės dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo pagrindas*

IX. Audito Rūmai daro išvadą, kad priežiūros ir kontrolės sistemos yra iš dalies veiksmingos užtikrinant finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumą ir tvarkingumą. Audito Rūmai įvertino, kad labiausiai tikėtinas klaidų lygis aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF išlaidų operacijose yra 3,0 %.

Neigiama nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo

X. Audito Rūmai mano, kad dėl neigiamos nuomonės dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo pagrinde išdėstytų klausimų reikšmingumo 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimi mokėjimai yra reikšmingai paveikti klaidų.

2013 m. rugsėjo 5 d.

Pirmininkas

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Europos Audito Rūmai
12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Patikinimo pareiškimą patvirtinanti informacija*Audito apimtis ir metodas*

16. Patikinimo pareiškimo VI dalyje pateiktos pastabos dėl EPF finansinių ataskaitų patikimumo yra pagrįstos finansinės atskaitomybės ataskaitų⁽¹²⁾ ir aštuntojo, devintojo ir dešimtojo EPF finansinio įgyvendinimo ataskaitos auditu⁽¹³⁾. Taip pat buvo vertinami taikyti apskaitos principai, svarbios vadovybės parengtos sąmatos ir bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

17. Audito Rūmų 2012 m. metinės biudžeto vykdymo ataskaitos 1 straipsnio **1.1 priedo 2 dalyje** aprašytas bendras Audito Rūmų metodas ir metodika. Patikinimo pareiškimo VII–X dalyse pateiktos pastabos dėl EPF operacijų tvarkingumo yra pagrįstos:

- a) valstybių narių visų įnašų ir kito pobūdžio pajamų operacijų imties nagrinėjimu;
- b) 30 išsipareigojimų⁽¹⁴⁾ imties nagrinėjimu;
- c) 167 tarpinių ir galutinių išlaidų operacijų, kurias patvirtino septynios ES delegacijos arba Komisijos būstinė⁽¹⁵⁾, nagrinėjimu. Prireikus buvo apšaukiamos įgyvendinančios organizacijos ir galutiniai paramos gavėjai, siekiant patikrinti finansinėse ar išlaidų ataskaitose deklaruotas operacijas;
- d) *EuropeAid* centrinių tarnybų ir ES delegacijų priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumo įvertinimu, kuris apėmė:

⁽¹²⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 215/2008 122 straipsnį: finansinę atskaitomybę sudaro balansas, ekonominių rezultatų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, grynojo turto pokyčių ataskaita ir EPF mokėtinų punktų lentelė.

⁽¹³⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 215/2008 123 straipsnį: finansinio įgyvendinimo ataskaitos apima asignavimų, išsipareigojimų ir mokėtinų lenteles.

⁽¹⁴⁾ Bendrų finansinių išsipareigojimų ir atitinkamų teisinių išsipareigojimų (finansavimo susitarimų), Komisijai priėmus sprendimą dėl finansavimo.

⁽¹⁵⁾ *EuropeAid*: 126 projektai ir 40 biudžetinės paramos mokėjimų; DG ECHO: vieno projekto mokėjimas humanitarinei pagalbai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

- i) leidimus suteikiančių pareigūnų, išorės priežiūros pareigūnų (darbo sutarčių atžvilgiu) ar išorės auditorių (programų sąmatų⁽¹⁶⁾, dotacijų ir nustatyto mokesčio paslaugų sutarčių atžvilgiu) atliekamas *ex ante* patikras. Audito Rūmai nagrinėjo, kodėl buvo padarytos jų aptiktos klaidos;
- ii) stebėjimą ir priežiūrą. Tuo tikslu, be kita ko, buvo išnagrinėta *EuropeAid* studija apie 2012 m. likutinį klaidų lygį (LKL), kuri iš dalies buvo paremta Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT)⁽¹⁷⁾ atliktu darbu.
- iii) vidaus auditą;
- e) *EuropeAid* generalinio direktoriaus atliekama Metinės veiklos ataskaitos (MVA) peržiūra.

18. Kaip nurodyta 4 dalyje, *EuropeAid* įgyvendina didžiąją iš bendrojo biudžeto ir EPF finansuojamų išorės pagalbos instrumentų dalį. Audito Rūmų pastabos dėl priežiūros ir kontrolės sistemų veiksmingumo ir dėl MVA bei generalinio direktoriaus deklaracijos dėl 2012 metų patikimumo yra susijusios su visa *EuropeAid* atsakomybės sritimi.

Finansinių ataskaitų patikimumas

19. Į ekonominio rezultato ataskaitą kaip pajamos yra įtrauktos palūkanos nuo išankstinio finansavimo, susijusio su didesniais nei 250 000 eurų išankstiniais mokėjimais naudos gavėjams. Siekiant susigrąžinti iš naudos gavėjų palūkanas nuo didesnių išankstinių mokėjimų (t. y. didesnių nei 750 000 eurų) Komisija privalo kiekvienais metais išleisti susigrąžinimo pavedimus⁽¹⁸⁾. Tačiau tokie pavedimai parengiami retai. Be to, išankstinio finansavimo mokėjimų duodamos palūkanos kartais yra išskaičiuojamos iš paraiškų kompensuoti patirtas išlaidas: šios palūkanos finansinėje atskaitomybėje nėra pripažįstamos kaip pajamos.

19. Komisija patvirtina, kad nepaisant priminimo pergalotiems leidimus suteikiantiems pareigūnams metiniame pranešime apie išankstinę procedūros užbaigimą, didesnės nei 750 000 eurų išankstinio finansavimo išmokų palūkanos nebūtinai susigrąžinamos kasmet. Tačiau DG DEVCO nori pabrėžti, kad į išankstinio finansavimo išmokų palūkanas visada atsižvelgiama nustatant finansinę padėtį prieš baigiant vykdyti sutartis. Šiuo klausimu 2013 m. DG DEVCO imsis šių konkrečių veiksmų:

- parengs pranešimą, kuriuo pergalotiems leidimus suteikiantiems pareigūnams bus primenamos FR taisyklės šiuo klausimu,
- atliks išsamią peržiūrą, kuria aprėpiamos visos sutartys su nebaigtomis didesnėmis nei 750 000 eurų išankstinėmis finansavimo išmokomis 2012 m. pabaigoje.

⁽¹⁶⁾ Paprastai kiekvienais metais parengiama programos sąmata, siekiant sudaryti darbo programą ir nustatyti jos įgyvendinimui būtinus išteklius. Ją įgyvendina atitinkama institucija ar paramos gavėjas, tačiau prieš tai ją privalo patvirtinti šalies partnerės atstovas ir Komisija.

⁽¹⁷⁾ VAT yra Komisijos generalinis direktoratas. Jam vadovauja Komisijos vidaus auditorius, pavaldus Komisijos audito pažangos komitetui. Jo užduotis – teikti nepriklausomą patikinimą dėl vidaus kontrolės sistemų veiksmingumo ir padėti Komisijai, teikiant jai nuomones, patarimus ir rekomendacijas.

⁽¹⁸⁾ 10-tajam EPF taikomo finansinio reglamento 8 straipsnio 3 dalis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

20. Kaip ankstesniaisiais metais, Audito Rūmai nustatė nemažai neteisingai užregistruotų operacijų⁽¹⁹⁾. 2012 m. *Euro-peAid* atliktas tyrimas taip pat parodė, kad operacijos dažnai buvo neteisingai registruojamos Bendroje RELEX informacinėje sistemoje (CRIS). Nepaisant to, kad Audito Rūmai šiuo atžvilgiu nenustatė reikšmingų su finansinių ataskaitų patikimumu susijusių klaidų, šios klaidos ir toliau kelia susirūpinimą, kadangi jos iškraipo duomenis, naudojamus rengiant metines finansines ataskaitas, visų pirma finansinių metų atskyrimo procedūros metų pabaigoje atveju⁽²⁰⁾.

Operacijų tvarkingumas

21. **1 priede** pateikta operacijų testavimo rezultatų santrauka.

Pajamos

22. Audito Rūmai audito metu nustatė, kad pajamų operacijose nebuvo reikšmingų klaidų.

Mažesnių nei 750 000 eurų, bet didesnių nei 250 000 eurų išankstinių finansavimo išmokų atveju šiuo metu vietos CRIS FED sistema leidžia pakartotinai priskirti susigrąžinimo pavedimus tik iki pirminio išlaidų lygio, o palūkanų pripažinti neleidžia. DG DEVCO numatė keisti CRIS sistemą, kad būtų galima pripažinti palūkanas. Planuojama, kad toks pakeitimas atsiras tik nuo 2013 m. spalio mėn.

20. Kaip minėjo Audito Rūmai, 2012 m. Komisija dėjo nemažai pastangų ir gerokai pagerino duomenų kokybę. Komisija pabrėžia, kad ketina tęsti darbą šia kryptimi siekdama pagerinti duomenų kokybę.

Po 2012 m. atlikto išsamaus tyrimo pradėtas rengti ir šiuo metu baigiamas veiksmų planas (jį tikimasi patvirtinti 2013 m. liepos mėn. viduryje). Kelios jo dalys jau nagrinėjamos ir (arba) įgyvendinamos. Įgyvendindama šį veiksmų planą, Komisija tikisi dar labiau pagerinti duomenų kokybę keliomis kryptimis:

- a) patobulinti CRIS siekiant užtikrinti, kad vartotojai darytų mažiau klaidų (pavyzdžiui, pagrindinio plano 4.0 veiksmas, kuriuo siekiama patobulinti CRIS vartotojo sąsają, peržiūrėti CRIS dokumentaciją ir sukurti duomenų žodyną);
- b) pagrindinei būstinei toliau stebėti CRIS duomenis atliekant automatines patikras bei tikslinius apskaitos kokybės bandymus ir pradėti tyrimus konkrečiomis temomis atlikus rizikos vertinimą;
- c) tobulinti vartotojams per CRIS duomenų bazę ir konkrečių kursų metu teikiamą informaciją;
- d) nustatyti daugiau tikslinių pagrindinių rezultatų rodiklių, kad būtų geriau suprantama gerų ir išsamių duomenų kokybės svarba.

⁽¹⁹⁾ Pavyzdžiui, sutarties tipo, sutarties pradžios ir pabaigos datų, valdymo būdo atžvilgiais.

⁽²⁰⁾ Finansinių metų atskyrimo procedūra siekiama užtikrinti, kad pajamos ir išlaidos būtų tiksliai įrašytos į teisingą ataskaitinį laikotarpį.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

Įsipareigojimai

23. Audito Rūmų įsipareigojimų auditas parodė, kad įsipareigojimuose reikšmingų klaidų nėra.

Išlaidų operacijos

24. Iš 167 Audito Rūmų audituotų operacijų 44 (26 %) buvo paveiktos klaidų. Audito Rūmų įvertino, kad labiausiai tikėtinas klaidų lygis yra 3,0 % ⁽²¹⁾.

Projektai

25. Iš 127 į imtį įtrauktų išlaidų operacijų 41 (32 %) buvo paveiktos klaidų, iš kurių 28 (68 %) buvo kiekybiškai įvertinamos klaidos. Iš 28 operacijų, kurias paveikė kiekybiškai įvertinamos klaidos, 20 buvo galutinės operacijos, kurias Komisija jau buvo patikrinusi.

26. Klaidų dažniau buvo aptinkama operacijose, susijusiose su programų įverčiais, dotacijomis ir susitarimais dėl įnašų tarp Komisijos ir tarptautinių organizacijų, nei kitų paramos formų atveju: iš 71 testuotų šio tipo operacijų, 31 (44 %) buvo paveiktos klaidų.

27. Pagrindiniai kiekybiškai įvertinamų operacijose aptiktų klaidų tipai buvo susiję su atitinkamais projektais (žr. 1 langelį):

- a) tinkamumas finansuoti: išlaidos, susijusios su sutartyje nenumatyta veikla (12 operacijų), naudos gavėjų nesilaikymas viešųjų pirkimų tvarkos (keturios operacijos), ne įgyvendinimo laikotarpiu padarytos išlaidos (dvi operacijos) ir biudžeto viršijimas (paveikęs dvi operacijas);
- b) tikrumas: nebuvo išlaidų sąskaitų faktūrų ar išlaidas patvirtinančių dokumentų (dvi operacijos), nesuteiktos paslaugos ar neatlikti darbai (dvi operacijos) ir išlaidos, kurių naudos gavėjai nepatyrė (viena operacija);
- c) tikslumas: neteisingai apskaičiuotos deklaruotos išlaidos (trys operacijos).

⁽²¹⁾ Audito Rūmai įvertintą klaidų lygį apskaičiuoja remdamiesi reprezentatyvia imtimi. Nurodytas skaičius yra tiksliausias įvertis. Audito Rūmai 95 % įsitikinę, kad klaidų lygis populiacijoje siekia nuo 1,5 % iki 4,5 % (atitinkamai apatinės ir viršutinės klaidų ribos).

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

1 langelis. Klaidų projektų operacijose pavyzdžiai*Neatlikti darbai*

Audito Rūmai patikrino 464 640 eurų tarpinį mokėjimą pagal kelių priežiūros Senegale sutartį. Nebuvo atlikti žemesniosios pylimo dalies sutvirtinimo darbai, kurie buvo įtraukti į rangovo sąmatą, patvirtinti priežiūros pareigūno ir Komisijos apmokėti. Po to Komisija ėmėsi išsamaus techninio šios sutarties audito.

Sutarties vertė padidėjo daugiau leistinos ribos

Audito Rūmai išnagrinėjo vieno 305 738 eurų avanso, išmokėto pagal paramos sveikatos sektoriui Demokratinėje Kongo Respublikoje patvirtinimą. Dviejų sutarčių vertė išaugo atitinkamai 58 % ir 68 % dėl papildomų darbų, kurių prirėkė pradinei sutarčiai užbaigti. Projekto valdymo skyrius nacionalinės vyriausybės departamente nežinojo, kad tokiems papildomiems darbams nustatyta 50 % pradinės sutarties vertės riba.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

1 langelis. Klaidų projektų operacijose pavyzdžiai*Neatlikti darbai*

2013 m. balandžio mėn. techninėje audito ataskaitoje nurodyta, kad nepanaudota iš viso 39 095 eurai (0,94 % visos sutarties kainos) už kelių pakraščių sutvirtinimus.

Darbų rangovas sutvirtino į sąskaitą faktūrą įtrauktus kelių pakraščius.

Rengdama galutinę ataskaitą, decentralizuota perkančioji organizacija priims sprendimą dėl galimo susigrąžinimo pavedimų ir sutartinių baudų taikymo darbų rangovui ir darbus prižiūrėjusiam paslaugų teikėjui.

Sutarties vertė padidėjo viršydama leistiną ribą

Vyksta papildomas auditas, kuriuo siekiama patikrinti netinkamas finansuoti sumas.

ES delegacija priminė VK apie taikytinas taisykles. VK paskelbė aplinkraštį, kurio turiniui iš anksto pritarė ES delegacija.

28. Dažniausiai pasitaikantys kiekybiškai neįvertinamų klaidų tipai buvo nepakankami patvirtinamieji dokumentai (penkios operacijos) ir viešųjų pirkimų procedūrų trūkumai (penkios operacijos).

Biudžetinė parama

29. Iš 40 testuotų biudžetinės paramos operacijų trys (8 %) buvo paveiktos klaidų, iš jų dvi (67 %) buvo kiekybiškai įvertinamos klaidos.

29. Komisija nepritaria Audito Rūmų analizei dėl vienos kiekybiškai įvertinamos klaidos.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

30. Šios kiekybiškai įvertinamos klaidos, kurias Audito Rūmai nustatė biudžetinės paramos operacijose buvo susijusios su neteisingu vertinimo balais metodo taikymu nustatant, ar paramos gavėjai atitiko su veikla susijusių mokėjimų sąlygas, arba tai, kad nebuvo įvertinta atitiktis specialiosioms mokėjimo sąlygoms (dvi operacijos) (žr. 2 langelį). Audito Rūmai taip pat nustatė kiekybiškai neįvertinamų klaidų: Komisija aiškiai nepademonstravo, kad biudžetinės paramos mokėjimų atveju paramos gavėjai atitiko bendrąsias tinkamumo finansuoti sąlygas⁽²²⁾. Komisija nepalygino paramą gaunančių šalių pažangos, įgyvendinant konkrečias politikas ar viešųjų finansų valdymo reformas, su nagrinėjamam laikotarpiui nustatytais tikslais (dvi operacijos).

2 langelis. Klaidų biudžetinės paramos operacijose pavyzdžiai

Nebuvo nustatytos specialios mokėjimo sąlygos

Audito Rūmai nagrinėjo 600 000 eurų mokėjimą, susijusį su parama 2007–2010 m. ekonominės reformos programai Vanuatu Respublikoje, įskaitant su veiklos rezultatais siejamą 200 000 eurų kintamą mokėjimo dalį. Pagal finansinį susitarimą Komisija privalėjo atrinkti metinėje vystymo ataskaitoje nustatytus konkrečius, viešųjų finansų valdymui taikomus veiklos rodiklius, tačiau to nepadarė. Komisija manė, kad kintamai mokėjimo daliai išmokėti pakanka pasikliauti bendra Vanuatu Respublikos viešųjų finansų valdymo reformos pažanga (bendra tinkamumo finansuoti sąlyga). Tai prieštaravo finansiniam susitarimui, kuriame nustatyta, kad Komisija atliks mokėjimą tik tuomet, jei bus įvykdytos ir specialiosios ir bendrosios sąlygos.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

30. Biudžetinė parama – tai politikos priemonė, pagrįsta ilgalaisiais Komisijos ir šalių partnerių pasitikėjimo santykiais. Priimdama sprendimą dėl išmokos, Komisija atsižvelgia į padarytą pažangą pagal tam tikrus rodiklius ir sąlygas.

Komisija palankiai vertina tai, kad kiekybiškai neįvertinamų klaidų pastaraisiais metais gerokai sumažėjo.

Komisijos nuomone, su šalies partnerės vyriausybė suderintų rodiklių verčių pasiekimo nereikėtų vertinti pernelyg griežtai. Nors su rezultatais susijusių išmokų sąlygos yra svarbios norint paskatinti šalis daryti pažangą siekiant svarbiausių politikos tikslų, Komisija mano, kad rodikliai turi būti vertinami atsižvelgiant į jais matuojamus tikslus ir aplinkybes, susijusias su šalies vystymusi.

2 langelis. Klaidų biudžetinės paramos operacijose pavyzdžiai

Netinkamas specialiųjų mokėjimo sąlygų taikymas

Pagal Komisijos sprendimą finansinio susitarimo bendrosios ir specialiosios viešųjų finansų valdymo sąlygos yra iš esmės vienodos ir yra susijusios su bendrąja pažanga vykdant viešųjų finansų valdymo reformą. Komisija teigiamai įvertino Vanuatu bendrąją pažangą vykdant viešųjų finansų valdymo reformą iki 2010 m. Ši teigiama tendencija patvirtinama ir atitinkamais viešųjų finansų valdymo rodikliais vyriausybės metinėje vystymosi ataskaitoje. Be to, delegacija patvirtino, kad teigiama tendencija išlaikoma, pastangos tebededamos pagal 2008 m. viešųjų finansų valdymo reformos strategiją ir politiniu požiūriu sudėtingais 2011 m.

⁽²²⁾ Audito Rūmai taip pat atkreipia dėmesį į sistemų trūkumus. Į kai kuriuos finansavimo susitarimus įtrauktos griežtos ir nerealistiškos kiekybiškai apibrėžtos finansavimo sąlygos. Pavyzdžiui, viename iš jų kaip mokėjimo sąlyga vakcinacijos kampanijai nustatyta 100 % aprėptis. Toks aprėpties dydis nebuvo pasiektas niekur pasaulyje.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Sistemų veiksmingumas

31. Audito Rūmų atlikto priežiūros ir kontrolės sistemų patikrinimo rezultatų santrauka pateikta **2 priede**.

Ex ante patikros

32. Atsižvelgiant į didelės rizikos aplinką (žr. 6dalį), *EuropeAid* labiausiai pasikliauna *ex ante* patikromis (kurias prieš atliekant projekto mokėjimus atlieka Komisijos darbuotojai, išorės priežiūros pareigūnai ar išorės auditoriai), siekiant išvengti netvarkingų mokėjimų, juos nustatyti ir ištaisyti. Kaip ir ankstesniais metais Audito Rūmų nustatytų klaidų dažnis, įskaitant klaidas, nustatytas galutinėse išlaidų deklaracijose, kurių atžvilgiu buvo atlikti išorės auditai ir išlaidų patikrinimai, parodo šių *ex ante* patikrų trūkumus. 2012 m. *EuropeAid* atliktas tyrimas taip pat nustatė, kad didelė dalis (trečdalis) 2011 m. gautų audito ataskaitų buvo nepakankamos kokybės.

33. Dvi Audito Rūmų aplankytos ES delegacijos tinkamai neatsižvelgė į audito ataskaitas. MVA pripažįstama, kad pagrindinė klaidų priežastis yra tai, kad nėra susigrąžinamos netinkamos finansuoti sumos, arba tai, kad nesusigrąžinimas nėra paaiškintas po audito ar išlaidų patikrinimo ataskaitų ⁽²³⁾.

34. Audito Rūmų auditas parodė, kad pavėluotas tvirtinimas ir sutarties uždarymas paveikia *ex ante* patikrų kokybę ir smarkiai padidina riziką, kad nutrūks audito seka ar nebus patvirtinamųjų dokumentų ⁽²⁴⁾. Nagrinėdami tiek EPF, tiek ES biudžeto operacijas Audito Rūmai aptiko senų sutarčių, kurių išlaidos buvo patvirtintos per vėlai. Dėl to atitinkami atskiri finansiniai įsipareigojimai arba vis dar yra atviri, arba jie buvo uždaryti praėjus daug laiko po sutarties įgyvendinimo laikotarpio.

32. Komisija mano, kad auditų kokybė yra itin svarbi, ir kuria priemones, kad padėtų Komisijos audito vadovams geriau įvertinti audito ataskaitų kokybę.

33. Komisijos atsakyme į 38 dalies pastabas minėtame darbu plane numatoma per CRIS audito modulį įdiegti konkrečią priemonę, kuri leis Komisijai tinkamai atlikti tolesnius veiksmus po audito ataskaitų.

34. 2012 m. vykdant išorės tyrimą, Komisija įgyvendino procedūrą, kuria peržiūrimos visos sutartys, kurių įgyvendinimo laikotarpis yra pasibaigęs anksčiau nei prieš 18 mėnesių. Tarnybų prašoma pakomentuoti, kodėl sutartys dar neįgyvendintos, ir pristatyti savo planus, kaip bus užtikrinta, kad jos būtų kuo greičiau baigtos įgyvendinti. Taip pavyko sumažinti metų pabaigoje neįgyvendintų EPF sutarčių skaičių 1 038 sutartimis (nuo 7 470 2011 m. pabaigoje iki 6 432 2012 m. pabaigoje). Panaši priemonė pradėta taikyti 2013 m. balandžio mėn., kad šia kryptimi būtų toliau imamasi veiksmų.

⁽²³⁾ 71 puslapis.

⁽²⁴⁾ Penkiais iš aštuonių tokių atvejų Audito Rūmai aptiko kiekybiškai įvertinamų klaidų.

Stebėjimas ir priežiūra*Valdymo informacinė sistema*

35. Kaip nurodoma ankstesnėse metinėse ataskaitose⁽²⁵⁾, EuropeAid valdymo informacinėje sistemoje yra trūkumų, susijusių su išorės auditų, išlaidų patikrinimų ir stebėjimo vizitų rezultatais ir atsižvelgimu į juos. Dėl to generaliniam direktoriui sunku reikalauti atsakomybės iš skyrių vadovų ar ES delegacijų skyrių vadovų už ne laiku atliktus paskesnius veiksmus ar laiku nepašalintus sistemų trūkumus ir neištaisytas nustatytas klaidas.

Stebėjimo vizitai

36. Visos septynios Audito Rūmų aplankytos ES delegacijos buvo gerai informuotos apie projektų įgyvendinimo veiklą, daugiausia dėl stebėjimo vizitų. Tačiau tik viena iš šių septynių ES delegacijų atrinkdavo ir planuodavo šiuos vizitus remdamasi rizikos vertinimu. EuropeAid rengia priemonę, padėsiančią ES delegacijoms geriau tikrinti savo projektų portfelį ir teikiančią pirmenybę vizitams į tas delegacijas, kurioms ypač reikalingas rizikos vertinimu pagrįstas stebėjimas. Audito Rūmai taip pat nustatė trūkumų tame, kaip dvi iš septynių ES delegacijų stebėjo projektų įgyvendinimą ar atsižvelgė į šių vizitų rezultatus.

2012 m. LKL tyrimas

37. Kaip Audito Rūmai rekomendavo anksčiau⁽²⁶⁾, EuropeAid atliko savo pirmąjį likutinio klaidų lygio (LKL) tyrimą, kad įvertintų klaidų lygį, kuris išvengė visų vadovybės patikrų, skirtų išvengti klaidų, jas aptikti ir ištaisyti. Tyrimas apėmė reprezentatyvios uždarytų sutarčių operacijų imties nagrinėjimą, siekiant nustatyti, ar išlaidos buvo padarytos siekiant numatytų tikslų, ar jos atitiko susijusias taisykles ir ar buvo teisingai apskaičiuotos. Aptiktos klaidos buvo panaudotos įvertinant labiausiai tikėtiną klaidų lygį uždarytų sutarčių populiacijoje.

35. Išorės pagalbos valdymo informacinės sistemos (CRIS) audito modulio paskirtis – planuoti ir registruoti išorės auditų rezultatus, o ne stebėti Komisijos tolesnius veiksmus po audito. Tačiau Komisija planuoja tobulinti šią funkciją vidutinės trukmės laikotarpiu, jei bus pakankamai išteklių.

Komisija parengė darbų plano priemonę misijoms planuoti. Be to, Komisija rengia stebėsenos ir ataskaitų teikimo reformą, kurią ketinama įgyvendinti 2014 m. pradžioje.

36. Vienu atveju ES delegacija atliko tolesnius veiksmus pagal stebėsenos ataskaitoje nustatytą pagrindinį faktą. Sudėtinga padėtis saugumo srityje buvo pagrindinė misijos ataskaitoje nustatytų problemų priežastis vykdant kelių darbus.

Antruoju atveju delegacija ėmėsi veiksmų, siekdama išsamiau stebėti projekto antrojo etapo įgyvendinimą.

⁽²⁵⁾ Audito Rūmų 2010 m. metinės ataskaitos 42 dalis ir 2011 m. metinės ataskaitos 43 dalis.

⁽²⁶⁾ 2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies a punktas, 2010 m. metinės ataskaitos 62 dalies a punktas, 2011 m. metinės ataskaitos 58 dalies a punktas.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

38. 2012 m. LKL tyrimo rezultatai pateikti MVA⁽²⁷⁾. Tyrimo metu įvertinta, kad LKL yra 3,63 %, t. y. didesnis už EuropAid generalinio direktoriaus nustatytą 2 % reikšmingumo ribą. Pagrindiniai šio tyrimo metu nustatytų klaidų tipai yra:

- a) klaidos operacijose su tarptautinėmis organizacijomis (38,0 % LKL);
- b) nesusigražintos sumos (arba sumos, kurių nesusigražinimas nebuvo paaiškintas, – nesusijusios su tarptautinėmis organizacijomis) po to kai buvo pateiktos audito ar patikrinimo misijų ataskaitos (26,7 % LKL);
- c) klaidos, susijusios su naudos gavėjų netiesiogiai valdomomis lėšomis, – nesusijusiomis su tarptautinėmis organizacijomis (20,1 % LKL);
- d) su viešųjų pirkimų procedūromis susijusios dokumentacijos trūkumas (15,2 % LKL).

39. LKL metodikos koncepcija iš esmės buvo tinkama, ir tyrimas pateikė įdomius ir potencialiai naudingus rezultatus. Tačiau šią metodiką dar galima būtų patobulinti įvairiais atžvilgiais, susijusiais su:

- a) pasikliovimo ankstesnių auditų ar patikrinimų ataskaitomis laipsniu;
- b) individualių operacijų klaidų lygio apskaičiavimo metodu;
- c) operacijų apdorojimu tais atvejais, kai nebuvo greitai gaunamos dokumentacijos.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

38. Kaip numatyta Komisijos procedūrose, veiksmų planas parengtas siekiant toliau tobulinti vidaus kontrolės sistemą. Be kita ko, į planą įtraukta informavimo veiksmai, mokymas ir orientavimas, delegacijų atskaitingumo stiprinimas, glaudesnis bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis ir kontrolės sistemos supaprastinimas.

39. 2012 m. LKL tyrimo rezultatai tiesiogiai panaudoti 2012 m. metinių veiklos ataskaitų patikinimo procese ir buvo itin naudingi Komisijai. 2012 m. LKL tyrimas buvo pirmasis, ir remiantis įgyta patirtimi bus galima patobulinti metodiką.

- a) Komisija aptars šį klausimą su rangovu.
- b) Komisija aptars šį klausimą su rangovu.
- c) Veiksmai, kurių reikės imtis atliekant skaičiavimus, išsamiai aprašyti peržiūrėtame LKL vadove, kuris bus taikomas vykdant 2013 m. LKL tyrimą.

⁽²⁷⁾ 54–56 puslapiai.

Vidaus auditas

40. Savo 2011 m. metinėje ataskaitoje ⁽²⁸⁾ Audito Rūmai nurodė, kad 2011 m. įvykusi Komisijos pertvarka turėjo didelį poveikį Vidaus audito skyriaus (VAS) veiklai ⁽²⁹⁾. Savo atsakyme į 2011 m. Audito Rūmų metinę ataskaitą Komisija išpaireigojo įvertinti VAS pajėgumą ir prireikus jį sustiprinti ⁽³⁰⁾. To padaryta nebuvo. 2012 m. pagerėjimo nebuvo: VAS metinio darbo plano įgyvendinimas vėl buvo reikšmingai ir neigiamai paveiktas ⁽³¹⁾.

Metinės veiklos ataskaitos peržiūra

41. Savo patikinimo pareiškime generalinis direktorius daro išlygą dėl operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, kadangi rizikinga laikoma suma (259,5 milijono eurų) sudaro daugiau kaip 2 % ataskaitiniu laikotarpiu leistinių mokėjimų

42. Tačiau generalinis direktorius taip pat konstatuoja, kad „įdiegtos kontrolės procedūros suteikia pakankamai garantijų dėl atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo“ ⁽³²⁾. MVA taip pat nurodoma, kad LKL dydis 3,63 % yra įvertis, susijęs su „maksimalia rizikos suma“ ⁽³³⁾, „nekelia abejonių dėl visos kontrolės sistemos“ ir parodo, kad „dauguma klaidų yra susijusios su nedaugeliu trūkumų, dažniausiai susijusių su kontrolės priemonių įgyvendinimu, ir kad tuos trūkumus DG DEVCO greičiausiai nagrinės 2013 metais“ ⁽³⁴⁾.

40. Nuo 2013 m. įgyvendinant kelias priemones vidaus audito grupės veikla gerėja.

⁽²⁸⁾ Audito Rūmų 2011 m. ataskaitos 50 dalis.

⁽²⁹⁾ VAS yra Komisijos generalinio direktorato padalinys. Jam vadovauja padalinio vadovas, tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui. Jo užduotis – pateikti nepriklausomą patikinimą dėl vidaus kontrolės sistemos veiksmingumo, kad būtų patobulinta generalinio direktorato veikla.

⁽³⁰⁾ Komisijos atsakymas į Audito Rūmų 2011 m. ataskaitos 59 dalies e punktą.

⁽³¹⁾ Metiniame darbo plane prognozuojamas vieno vykdomo audito užbaigimas, trys nauji auditai ir trys tolesnių veiksmų auditai. 2012 m. pabaigoje buvo užbaigtas tik vienas auditas.

⁽³²⁾ 73 puslapis.

⁽³³⁾ 71 puslapis.

⁽³⁴⁾ 72 puslapis.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

43. Audito Rūmai mano, kad toks rezultatų pristatymas LKL studijoje yra klaidinantis:

- a) LKL nėra „maksimali suma“, o geriausias (arba labiausiai tikėtinas) įvertis. Tikrasis klaidų lygis galėtų būti didesnis;
- b) LKL nėra „rizikos veikiamos“ sumos įvertis, o klaidų, kurios lieka neaptiktos ir neištaisytos valdymo ciklo pabaigoje, lygio įvertis, ir dėl to yra galutinis ⁽³⁵⁾;
- c) priežiūros ir kontrolės sistemos nėra veiksmingos, kai jos neaptinka ir neištaiso reikšmingų klaidų;
- d) MVA aprašyti pagrindiniai *EuropeAid* išlaidose pasitaikančių klaidų tipai ⁽³⁶⁾, tačiau, išskyrus susigrąžinimo proceso trūkumus, joje nėra nagrinėjama, kodėl jos atsirado ir kokiais atžvilgiais nesuveikė *EuropeAid* priežiūros ir kontrolės sistema.

44. 2012 m. Vidaus audito tarnyba atliko ribotą *EuropeAid* MVA proceso auditą. Ji nustatė, kad MVA nepateikia pakankamai informacijos apie tai, kaip generalinis direktoratas pasiekia pagrįstą patikinimą dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo daugiametėje perspektyvoje. Šie nustatyti faktai atitinka Audito Rūmų nustatytus faktus.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

43.

- a) Komisija pritaria, kad DG DEVCO 2012 m. metinėje veiklos ataskaitoje nurodyta rizika yra labiausiai tikėtina, remiantis 2012 m. metinių veiklos ataskaitų rengimo nurodymais. Tikrasis klaidų lygis galėtų būti ir didesnis, ir mažesnis.
- b) „Rizikos sumos“ sąvoka metinėje veiklos ataskaitoje taikoma visiškai laikantis Komisijos metinių veiklos ataskaitų rengimo nurodymų. Šiuose nurodymuose „rizikos suma“ apibrėžta kaip klaidų finansinis poveikis vertinant tikrąją finansinę riziką biudžetui kalendoriniais metais.

Komisija pritaria, kad LKL tyrimo rezultatai nėra rizikos sumos įvertis.
- c) Dauguma klaidų yra susijusios su nedaugeliu trūkumų, dažniausiai susijusių su kontrolės priemonių įgyvendinimu. Taigi kontrolės sistemos struktūra atrodo tinkama, jos keisti nereikia.
- d) Kitoje metinėje veiklos ataskaitoje Komisija atliks analizę, kurios prašoma metinių veiklos ataskaitų rengimo nurodymuose. 38 dalyje minėtame veiksmų plane kalbama apie visus klaidų tipus, kuriuos nustatė kontrolės sistema ir Audito Rūmai. Prieš rengiant veiksmų planą šių klaidų priežastys buvo išsamiai išnagrinėtos. Be to, taip pat aprašyti veiksmų plane nurodytų klaidų taisymo būdai. Atliekant analizę padaryta išvada, kad kontrolės sistemos struktūra yra tinkama, o pasitaikančios klaidos kyla pirmiausia dėl įgyvendinimo problemų.

⁽³⁵⁾ „Likutinės klaidos yra klaidos, kurios išvengė visų esamos kontrolės sistemos priemonių, skirtų klaidų prevencijai, aptikimui ir ištaisymui“. (*EuropeAid* likutinio klaidų lygio matavimo vadovas, 2013 m. gegužės mėn.)

⁽³⁶⁾ 56 ir 71 puslapiai.

Išvados ir rekomendacijos

Išvados

45. Atsižvelgdami į savo audito rezultatus, Audito Rūmai daro išvadą, kad 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų EPF finansinėse ataskaitose EPF 2012 m. gruodžio 31 d. finansinė būklė bei tą dieną pasibaigusių finansinių metų operacijų ir pinigų srautų rezultatai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, atsižvelgiant į EPF finansinio reglamento nuostatas ir apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles.

46. Remdamiesi savo audito darbu, Audito Rūmai daro išvadą, kad 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais:

- a) EPF pajamose nebuvo reikšmingų klaidų;
- b) EPF prisiimtuose įsipareigojimuose nebuvo reikšmingų klaidų;
- c) EPF išlaidų operacijos buvo paveiktos reikšmingo klaidų lygio (žr.24–30 dalis)

47. Remdamiesi savo audito darbu, Audito Rūmai nustatė, kad tikrintos EuropeAid priežiūros ir kontrolės sistemos buvo iš dalies veiksmingos (žr. 18 ir 31–44 dalis).

47. Komisija pritaria, kad nors kontrolės sistemos struktūra yra iš esmės tinkama, vis dar reikia pažangos įgyvendinant kontrolės mechanizmus.

Rekomendacijos

48. **3 priede** pateikti Audito Rūmų atliktos peržiūros, kurios metu buvo tikrinama pažanga, padaryta įgyvendinant anksčiau metinių ataskaitų rekomendacijas, rezultatai. 2009–2010 m. metinėse ataskaitose Audito Rūmai pateikė 16 rekomendacijų. EuropeAid visiškai įgyvendino penkias rekomendacijas, tuo tarpu trys rekomendacijos buvo įgyvendintos dauguma atžvilgių ir aštuonios – kai kuriais atžvilgiais.

49. Tik kai kuriais atžvilgiais įgyvendintų rekomendacijų atveju EuropeAid imasi veiksmų, tačiau rekomendacijoms tinkamai įgyvendinti reikia daugiau laiko:

- a) EuropeAid prisijungė prie Biudžeto generalinio direktorato vadovaujamos darbo grupės, kad peržiūrėtų savo visos kontrolės sistemos ekonominį veiksmingumą;

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- b) ji rengia priemones ir rekomendacijas ES delegacijoms, kad būtų geriau nustatomi jų stebėjimo vizitų prioritetai ir įvertinta audito ataskaitų kokybė;
- c) ji rengia naujas funkcijas CRIS informacinės sistemos audito modulyje, kad pagerintų atsižvelgimą į audito ataskaitas.

50. Nepakankama pažanga padaryta gerinant duomenų kokybę CRIS informacinėje sistemoje. Nepaisant *EuropeAid* pastangų, didinant ES delegacijų informuotumą, ši sritis vis dar kelia susirūpinimą (žr. 20 dalį).

51. Atlikę šią peržiūrą ir atsižvelgdami į 2012 m. nustatytus faktus ir išvadas, Audito Rūmai rekomenduoja *EuropeAid*:

— **1 rekomendacija:** peržiūrėti savo LKL metodiką;

— **2 rekomendacija:** metinėje veiklos ataskaitoje pateikti tikslų LKL tyrimų rezultatų aprašymą;

— **3 rekomendacija:** užtikrinti savalaikį išlaidų patvirtinimą;

— **4 rekomendacija:** skatinti vykdančiuosius partnerius ir naudos gavėjus gerinti dokumentų tvarkybą;

KOMISIJOS ATSAKYMAI

50. Komisija parengė duomenų kokybės „pagrindinį planą“, į kurį įeina įvairūs veiksmų planai, įskaitant darbuotojų mokymo ir bendravimo su delegacijomis planus. Taip bus užtikrinta, kad Komisijos darbuotojai būtų geriau parengti ir susipažinę su geriausia patirtimi ir gairėmis koduojant duomenis CRIS. Kodavimo klaidoms mažinti taip pat pradėtas išsamus CRIS vartotojo sąsajos tobulinimo projektas.

Komisija pritaria, kad reikia tobulinti LKL metodiką remiantis pirmojo LKL tyrimo patirtimi. Komisija jau ėmėsi priemonių šiam tikslui įgyvendinti. 2013 m. tyrimo pradžioje rangovo prašyta pristatyti peržiūrėtą metodiką ir vadovą, kuriame būtų atsižvelgta į patirtį, įgytą atliekant pirmąjį LKL tyrimą 2012 m. Ši patobulinta metodika bus taikoma atliekant 2013 m. LKL tyrimą.

2012 m. metinėje veiklos ataskaitoje buvo pateiktas kuo tiksliausias LKL tyrimų aprašymas pagal rengimo nurodymus. Komisija pritaria, kad 2013 m. metinėje veiklos ataskaitoje reikėtų aiškiai atskirti LKL tyrimų rezultatus nuo jų panaudojimo patikinimo tikslais.

Komisija priima šią rekomendaciją ir neseniai ėmėsi veiksmų, kad išlaidos būtų patvirtinamos nedelsiant.

Komisija pritaria rekomendacijai.

AUDITO RŪMŲ PASTABOS

- **5 rekomendacija:** imtis veiksmingų priemonių, siekiant pagerinti išorės auditorių atliekamų išlaidų patikrinimų kokybę;
- **6 rekomendacija:** užtikrinti teisingą biudžetinės paramos mokėjimams keliamų specialiųjų sąlygų taikymą;
- **7 rekomendacija:** įsitikinti, kad susigrąžinimo pavedimai, susiję su didesnių kaip 750 000 eurų išankstinio finansavimo sumų palūkanomis, yra išleidžiami kasmet.

KOMISIJOS ATSAKYMAI

Komisija priima šią rekomendaciją ir, vykdydama 38 dalyje minėtą veiksmų planą, 2013 m. suplanavo išnagrinėti galimybes pagerinti auditų ir patikrinimų kokybę ir veiksmingumą. Visų pirma, bus aprėpti auditai ir patikrinimai, kuriuos vykdo naudos gavėjų pasamdytos vietos audito įmonės.

Komisija ir toliau užtikrins tinkamą biudžetinės paramos išmokų specialiųjų sąlygų taikymą. Suburta biudžetinės paramos darbo grupė, spėjanti klausimus, susijusius su konkrečiais Audito Rūmų audito metu nustatytais faktais.

Komisija priima šią rekomendaciją, ji primins pergaliotiems leidimus suteikiantiems pareigūnams apie taisykles dėl didesnių nei 750 000 eurų išankstinio finansavimo sumų palūkanų susigrąžinimo kasmet. Be to, informavimo tikslais, siekiant užtikrinti finansinio reglamento laikymąsi, bus peržiūrimos visos tokių išankstinių finansavimo išmokų palūkanos.

1 PRIEDAS

EUROPOS PLĖTROS FONDŲ OPERACIJŲ TESTAVIMO REZULTATAI

	2012			2011	2010	2009
	Projektai	Biudžetinė parama	Iš viso			
Iš viso įsipareigojimų	23	7	30	30	30	50
Iš viso operacijų ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170

IMTIES DYDIS IR STRUKTŪRA

Iš viso įsipareigojimų	23	7	30	30	30	50
Iš viso operacijų ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170

TESTAVIMO REZULTATAI ⁽²⁾ ⁽³⁾

Testuotų operacijų dalis (skaičius), nustačius, kad jos yra:

Be klaidų	68 % (86)	93 % (37)	74 % (123)	67 %	73 %	78 %
Paveiktos vienos ar daugiau klaidų	32 % (41)	8 % (3)	26 % (44)	33 %	27 %	22 %

Klaidų paveiktų operacijų analizė

Analizė pagal klaidų tipą

Kiekybiškai neįvertinamos klaidos:	32 % (13)	33 % (1)	32 % (14)	46 %	49 %	65 %
Kiekybiškai įvertinamos klaidos	68 % (28)	67 % (2)	68 % (30)	54 %	51 %	35 %
Tinkamumo	71 % (20)	100 % (2)	73 % (22)	52 %	70 %	23 %
Tikrumo	18 % (5)	0 % (0)	17 % (5)	38 %	17 %	23 %
Tikslumo:	11 % (3)	0 % (0)	10 % (3)	10 %	13 %	54 %

ĮVERTINTAS KIEKYBIŠKAI ĮVERTINAMŲ KLAIDŲ POVEIKIS

Labiausiai tikėtinas klaidų lygis

3,0 %

Viršutinė klaidų riba

4,5 %

Apatinė klaidų riba

1,5 %

⁽¹⁾ Pagal Audito Rūmų taikomą pinigine verte pagrįstos atrankos metodą šios 167 operacijos atitinka 167 imties vienetus. Didelės apimties mokėjimai, ypač dideli biudžetinės paramos mokėjimai, gali būti atrinkti daugiau nei vieną kartą ir būti parodyti lentelėje kaip daugiau nei viena operacija. (Taip atsitiks, jei jie yra didesni nei atrankos intervalas)

⁽²⁾ Siekiant geriau įvertinti šios politikos grupės sritis su skirtingais rizikos profiliais, imtis buvo suskaidyta į segmentus.

⁽³⁾ Skliausteliuose pateikti skaičiai atspindi faktinį operacijų skaičių.

2 PRIEDAS

EUROPOS PLĖTROS FONDAMS IR VYSTOMAJAI PARAMAI IŠ ES BIUDŽETO TAIKOMŲ SISTEMŲ NAGRINĖJIMO
REZULTATAI

Tikrintų sistemų įvertinimas

Susijusios sistemos	Ex ante kontrolės priemonės	Stebėjimas ir priežiūra	Vidaus auditai	Bendras įvertinimas
EuropeAid	Iš dalies veiksmingos	Iš dalies veiksmingos	Iš dalies veiksmingos	Iš dalies veiksmingos

ATSIŽVELGIMAS Į ANKSTESNES REKOMENDACIJAS DĖL EUROPOS PLĖTROS FONDŲ

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta pažangos analizė					Komisijos atsakymai	
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinama		Neįgyvendinta	Nebetainoma		Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais				
2010	<i>EuropeAid</i> turėtų nustatyti pagrindinį rodiklį, kuriuo galima būtų vertinti likusių klaidų poveikį po to, kai buvo atliktos visos <i>ex ante</i> ir <i>ex post</i> patikros (2010 m. metinės ataskaitos 62 dalies a punktas).	X						
	<i>EuropeAid</i> turėtų įvertinti įvairių kontrolės priemonių, visų pirma operacijų <i>ex post</i> kontrolės sistemų, ekonominę naudą (2010 m. metinės ataskaitos 62 dalies b punktas).			X				<i>EuropeAid</i> prisijungė prie Biudžeto GD vadovaujamos darbo grupės, kad įvertintų visos kontrolės sistemos ekonominį naudingumą.
	<i>EuropeAid</i> turėtų sustiprinti projektų stebėjimo, įskaitant apsilankymus vietoje, remdamasi daugiamečiu stebėjimu ir vertinimo planais (2010 m. metinės ataskaitos 62 dalies c punktas).			X				<i>EuropeAid</i> rengia priemones ir gaires ES delegacijoms, kad jos geriau nustatytų savo projektų stebėjimo vizitų prioritetus ir vertintų audito ataskaitų kokybę.
	<i>EuropeAid</i> turėtų atlikti išorės priežiūros pareigūnų sertifikatų, auditų ir išlaidų patikrinimų patikimumo peržiūrą (2010 m. metinės ataskaitos 63 dalies a punktas).			X				38 dalyje minėtame veiksmų plane numatyta toliau gerinti išorės auditų kokybę.
	<i>EuropeAid</i> turėtų turėti įdiegti valdymo informacijos sistemas, kad generalinis direktorius ir delegacijų vadovai galėtų vykdyti geresnį patikrų vietoje, išorės auditų ir išlaidų patikrinimų rezultatų stebėjimą ir tolesnę priežiūrą (2010 m. metinės ataskaitos 63 dalies b punktas).			X				<i>EuropeAid</i> kuria naujas funkcijas CRIS informacinės sistemos audito modulyje, kad patobulintų tolesnius veiksmus po auditų ir išlaidų patikrinimo ataskaitų.
	<i>EuropeAid</i> turėtų susieti CRIS audito ir CRIS susigrąžinimo pavedimų informacines sistemas (2010 m. metinės ataskaitos 63 dalies c punktas).	X						

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta pažangos analizė					Komisijos atsakymai	
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinama		Neįgyvendinta	Nebetai-koma		Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais				
2010	EuropeAid turėtų toliau dėti pastangas užtikrinant, kad į CRIS informacinę sistemą būtų laiku įrašyti tikslūs ir išsamūs duomenys (2010 m. metinės ataskaitos 63 dalies d punktas).			X			Dedamos pastangos siekiant pašalinti šiuos trūkumus, tačiau CRIS netruksta jokios finansinės ir (arba) kitos svarbios informacijos. Parengtas ir įgyvendinamas naujas duomenų kokybės pagrindinis planas, kuriame numatomi veiksmai, susiję su duomenų kokybės gerinimu, informacinės sistemos tobulinimu, stebėseną ir kontrolę, vartotojų dokumentais ir mokymu.	
	EuropeAid turėtų užtikrinti, kad delegacijos nuosekliai taikytų delegacijų metinių ataskaitų dėl viešųjų finansų valdymo paramą gaunančiose šalyse naują formatą ir struktūrą, kad struktūruotu ir formalizuotu būdu pademonstruotų viešųjų finansų valdymo pažangą (2010 m. metinės ataskaitos 64 dalies a punktas).		X				Komisijos nuomone, ši rekomendacija visiškai įgyvendinta. 2011 m. įdiegta galimybė teikti EAMR (išorės pagalbos valdymo ataskaitos) paraišką internetu. Joje yra biudžetinei paramai ir ypač su VFV susijusiems klausimams skirta skiltis. Šia priemone gali naudotis visos ES delegacijos. Ji yra privaloma šalyje įgyvendinant biudžetinės paramos programas.	
	EuropeAid turėtų, pasitelkdama politinį dialogą, skatinti aiškių vertinimo sistemų paramą gaunančiose šalyse, susijusių su viešųjų finansų valdymo reformų programomis, rengimą (2010 m. metinės ataskaitos 64 dalies b punktas).	X						
2009	EuropeAid turėtų, atsižvelgdama į savo bendros kontrolės strategijos planuojamą peržiūrą, nustatyti pagrindinį rodiklį, skirtą numatomam likusių klaidų finansinio poveikio įvertinimui, po to, kai buvo atliktos visos <i>ex ante</i> ir <i>ex post</i> patikros, pavyzdžiui, grindžiamą reprezentatyvios statistinės baigtų projektų imties nagrinėjimu (2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies a punktas).	X						
	EuropeAid turėtų, atsižvelgdama į šią peržiūrą įvertinti įvairių kontrolės priemonių, visų pirma operacijų <i>ex post</i> kontrolės sistemos, ekonominę naudą (2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies b punktas).			X			EuropeAid prisijungė prie Biudžeto GD vadovaujamos darbo grupės, kad įvertintų visos kontrolės sistemos ekonominį naudingumą.	

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta pažangos analizė					Komisijos atsakymai	
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinama		Neįgyvendinta	Nebetinkama		Nepakankami įrodymai
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais				
2009	<i>EuropeAid</i> turėtų užbaigti rengti ir paskelbti finansų valdymo priemonių rinkinį, susijusį su aukšta būdinga klaidų rizika įgyvendinančių organizacijų, rangovų ir paramos gavėjų lygmeniu, siekiant užtikrinti tinkamą finansų valdymo ir tinkamumo taisyklių žinojimą (2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies c punktas).	X						
	<i>EuropeAid</i> turėtų ir toliau dėti pastangas užtikrinant, kad delegacijos duomenis į CRIS audito sistemą įrašytų nuosekliai ir laiku (2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies d punktas).			X				Dedamos pastangos siekiant pašalinti šiuos trūkumus, tačiau CRIS netrūksta jokios finansinės ir (arba) kitos svarbios informacijos. Parengtas ir įgyvendinamas naujas duomenų kokybės pagrindinis planas, kuriame numatomi veiksmai, susiję su duomenų kokybės gerinimu, informacinės sistemos tobulinimu, stebėseną ir kontrolę, vartotojų dokumentais ir mokymu.
	CRIS audito koncepcija turėtų būti pakeista taip, kad būtų pateikiama informacija apie galutinių netinkamų išlaidų sumas ir finansinius pataisymus, atliktus užbaigus audito tvirtinimo procedūrą su audituojamu subjektu (2009 m. metinės ataskaitos 54 dalies e punktas)			X				Komisijos atsakyme į 38 dalies pastabas minėtame darbų plane numatoma per CRIS audito modulį įdiegti konkrečią priemonę, kuri leis Komisijai tinkamai atlikti tolesnius veiksmus po audito ataskaitų.
	<i>EuropeAid</i> užtikrinti, kad specialiose su veiklos rezultatais grindžiamų įvairių kintamo dydžio dalių apmokėjimu susijusiose sąlygose būtų aiškiai apibrėžti rodikliai, tikslai, skaičiavimo metodai ir tikrinimo šaltiniai (2009 m. metinės ataskaitos 55 dalies a punktas).	X						
	<i>EuropeAid</i> turėtų užtikrinti, kad delegacijų viešųjų finansų valdymo vertinimo ataskaitose struktūruotu ir formalizuotu būdu būtų pateikta viešųjų finansų valdymo pažanga, aiškiai nustatant kriterijus, pagal kuriuos ji turėjo būti vertinama (t. y. rezultatai, kuriuos paramą gaunančios šalies vyriausybė turėjo pasiekti atitinkamu laikotarpiu), pasiekta pažanga, ir priežastys, dėl kurių reformos programa galėjo nebūti įgyvendinta pagal planą (2009 m. metinės ataskaitos 55 dalies b punktas).		X					Komisijos nuomone, ši rekomendacija visiškai įgyvendinta. Patobulinta rezultatais grindžiama biudžetinės paramos sistema, konkrečiai peržiūrint 2012 m. parengtas biudžetinės paramos gaires.